

STINE JENSEN

Alles over wie ik ben

Met illustraties van Mørijske Klompmaeker

kluitman

Ken uzelve!

Inhoudsopgave

Inleiding. Wie ben ik?	9
Naam	13
Jongen of meisje	29
Afkomst	45
Karakter	59
Familie	73
Uiterlijk	87
Anders	101
Online	113
Hobby's	123
Slot. Jezelf zijn, hoe doe je dat?	133
Verantwoording	138

Inleiding

Wie ben ik?

VRAAG:

Ken jij het verhaal van
jouw geboorte?

Ooit begon het verhaal van jou. Misschien was dat overdag, misschien midden in de nacht. Je werd geboren! Ben je in het ziekenhuis geboren of thuis? Had je haar op je hoofd of nog niet? Werd je op de buik van je moeder gelegd? Moest je huilen? Meestal beginnen we onze komst op deze wereld met een flinke brulpartij, en dat is goed, want zo ziet niemand je over het hoofd: Hallo, ik huil, hoor je mij? Hier ben ik! Ik wil eten en aandacht!

We zijn allemaal ooit begonnen als een klompje cellen voordat we als baby op de wereld kwamen. Wonderlijk, als je erover nadenkt. Dat je er eerst helemaal niet was en toen langzaam ging groeien in de buik van je moeder. Iedere maand was er een beetje meer van jou. Maar het verhaal over wie jij bent, begon al voordat jij er was. Met twee mensen die een kind kregen. Zij zijn op hun beurt ooit zelf kind geweest en geboren uit twee mensen. En die twee mensen... Enzovoort.

Voordat jij geboren werd, is er al vaak naar je gekeken en naar

je geluisterd: klopt je hartje zoals het hoort? Lig je in de juiste houding? Groei je goed? Er is een foto van je gemaakt: een echo. Misschien hebben je ouders ook wel een 3D-echo van je laten maken om je nog beter van alle kanten te kunnen bekijken. Je moeder heeft gevoeld dat jij er bent: misschien werd ze wel misselijk, moest ze overgeven, en haar buik zwol op, net zo lang totdat ze er een voetje of handje tegenaan zag drukken.

Dit boek gaat over wie jij bent. En over hoe dat verhaal over wie jij bent is ontstaan en zich ontwikkelt. Sommige dingen worden voor jou bepaald. Je naam, bijvoorbeeld, die krijg je mee. Ook de plek van je geboorte. Je nationaliteit. Wie je biologische familie is. Wie er voor je zorgt. Of je alleen bent, de jongste, middelste of oudste. Welke kleur haar je hebt, ogen, je huidskleur.

Als je opgroeit, ontwikkel je een 'identiteit'. Identiteit betekent 'eigenheid', dat wat jou tot jou maakt. Als je ouder wordt, kun je steeds meer gaan ontdekken wie je wilt zijn, wat er bij je past en wat niet. Wil je in de klas bij een bepaalde groep horen? Welke kleren vind je leuk? Heb je liever kort of lang haar? Hoe ouder je wordt, hoe meer dingen je zelf mag gaan kiezen. Je ouders bepalen dan niet meer alles. Het verhaal over wie jij bent, daar ben je zelf de schrijver van.

VRAAG:

Welke dingen die jou maken tot wie je bent, heb je zelf gekozen?
En welke lagen al vast?
Ben je daar blij mee?

Beschrijvingen over jou gaan als een lopend vuurtje rond: 'Het is een vrolijk kind', een 'huilbaby', 'erg verlegen'. Je hebt bepaalde karaktertrekken, maar je krijgt als je opgroeit ook allerlei aanwijzingen van je opvoeders over wat goed gedrag is en wat niet. Wat je moet zeggen voor het eten of als je bij iemand hebt gespeeld. Hoe je je hoort te gedragen. Ideeën over goed en fout en wat belangrijk is in het leven, worden meegegeven in de opvoeding.

VRAAG:

Welke boodschap over het leven heb jij tot nu toe meegekregen van je ouders? Wat willen ze je absoluut bijbrengen? Als je het niet weet, vraag het ze dan.

Als je bij anderen over de vloer komt, ontdek je dat het er in sommige families heel anders aan toegaat. Dat ieder gezin zo zijn eigen gewoonten heeft. Hoe laat ze gaan slapen, wat ze eten, hoe ze praten. Het verhaal over jou is niet alleen je persoonlijke verhaal, maar ook het verhaal van jouw familie, van het land waarin je woont en van de tijd waarin je leeft.

Al die dingen maken deel uit van wie jij bent.

De hoogste tijd om het verhaal over jou samen te gaan onderzoeken!

Naa m

VRAAG:

Ben je blij met je naam?

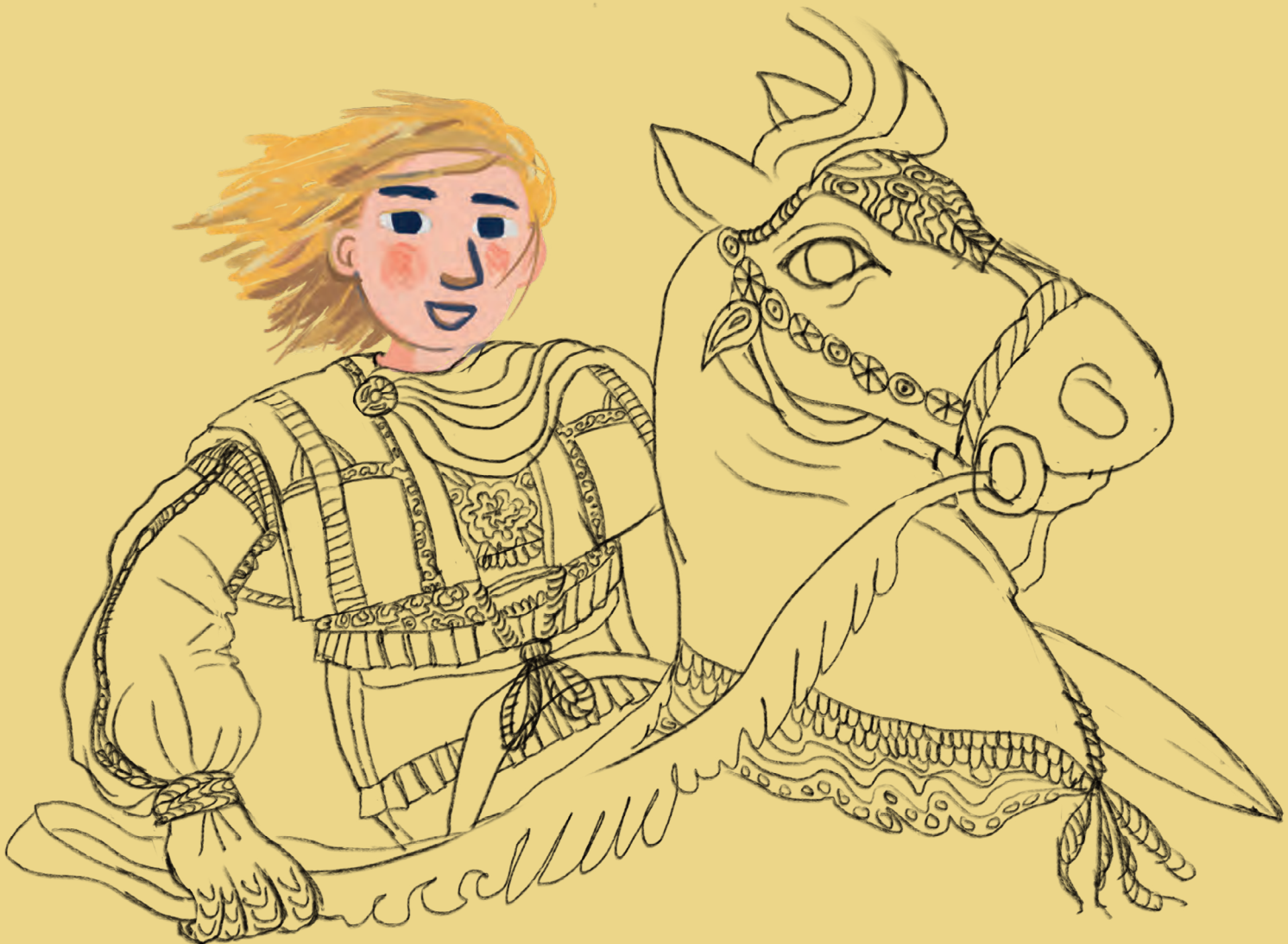
Waarom wel of niet?

Hoe had je ook wel willen heten en waarom?

Sayen Francisca Marije Knaake (12): 'Sayen betekent "lieve, vriendelijke vrouw met een groot hart". Mijn naam komt van de indianen, uit Chili, uit het Mapudungun. Ik moet hem vaak spellen, maar dat vind ik niet erg, want hij is toch een stuk mooier dan eh... Henk of zo. Zo'n hele Nederlandse naam had ik niet leuk gevonden. Ik ben half Chileens, want mijn vader komt uit Chili. Hij was manager van een muziekband en mijn moeder kwam hem tegen en toen bleef hij in Nederland. Hij heeft ook een mooie achternaam, Gonzáles Acha. In Chili krijg je de achternaam van je vader en van je moeder. Het zou daar gek zijn als ik Gonzáles Acha zou heten, want dan zou ik als de zus van mijn vader worden gezien in plaats van als zijn dochter. Mijn tussen-naam Marije is wel echt Hollands, maar die gebruik ik nooit. Ik vind het een leuke mix.'

Bobby & Foster (11, tweeling): 'Onze naam samen is Bobby Foster. Zo heet een kunstenaar, maar dat hebben mijn ouders niet expres zo gedaan. Ze vonden Bobby en Foster internationaal klinken. Maar Bobby wordt wel altijd als eerste genoemd. Bobby en Foster, Bob en Fos.'

Iskander Arvin Kostense (12): 'Mijn naam komt van Alexander de Grote. Mijn ouders wilden een bijzondere naam met een verhaal, en ze wilden geen Bijbelse of Engelse naam. Ze vinden geschiedenis belangrijk. Ik vind het heel leuk, want bijna niemand heet zo. Er zijn er wel een paar in Nederland. Louis Couperus heeft

een boek over het leven van Alexander de Grote geschreven, het heet *Iskander*. Veel mensen zeggen het eerst verkeerd, zoiets als Ixander. Op een dag ga ik een reis maken langs de plaatsen waar Alexander de Grote is geweest en de steden die naar hem zijn vernoemd, zoals Alexandrië. Ik was een keertje op Borneo en daar waren een heleboel Iskanders. Maar ik was de enige blonde Iskander. Mijn tussennaam Arvin vind ik ook heel mooi. Die is Germaans, en die heb ik gekregen zodat ik nog kon kiezen, mocht ik niet blij zijn met Iskander. Maar dat ben ik wel. Ik vind het heel origineel.'

IK HEET DUS IK BEN

Als je jezelf voorstelt, zeg je als eerste je naam. Eerst je voornaam en dan je achternaam. Je voornaam is door je ouders gekozen. Vaak zijn ze lang bezig geweest met het kiezen van jouw naam. Want een naam is niet zomaar iets: die heb je voor de rest van je leven en die ga je heel vaak horen. Je gaat je ermee identificeren, dat wil zeggen dat je je naam wórdt: dit is wie jij bent! Niet 'ik heet...' maar 'ik bén...'

Je naam komt op allerlei papieren te staan: je paspoort, je rapporten, je diploma's. Soms krijg je meerdere voornamen. Bijvoorbeeld als je vernoemd bent naar je opa of oma, of omdat je gedoopt bent. Of omdat je ouders je de mogelijkheid willen geven om later van je tussennaam je voornaam te maken als je dat liever zou willen. Je achternaam is meestal de naam van je vader of moeder en die kun jij niet zelf kiezen, maar je ouders wel.

Wist je dat?

Welke achternaam je krijgt – die van je vader of moeder – hangt ook af van het land waar je geboren bent. Op IJsland gebruiken ze 'patroniemen'. Dan heb je een gekozen voornaam, maar uit je achternaam wordt duidelijk wiens kind je bent: ...dottir (dochter) of ...son (zoon). Bijvoorbeeld: Jonsdottir (dochter van Jon). In Spanje en Portugal krijgen kinderen zowel de achternaam van hun moeder als vader. Daar heb je dus een dubbele achternaam. Bij Poolse namen kun je soms aan de uitgang van de achternaam zien of je met een man (Kowalski) of een vrouw (Kowalska) te maken hebt.

Veel voornamen hebben een (positieve) betekenis, bijvoorbeeld 'vrede' (Irene), 'vreugde' (Joy) of 'hoop' (Hope). We denken vaak dat we allerlei dingen van een naam kunnen afleiden, zoals afkomst of religie. Aan de ene kant is dat zo. De voornamen Mohammed, Amir of Youssef komen bijvoorbeeld relatief vaak voor bij Marokkanen. De achternaam legt vast bij welke familie je hoort en geeft soms ook inzicht in het beroep dat ooit werd uitgeoefend (Timmerman, Bakker) of de streek waar de familie oorspronkelijk vandaan komt (Van Limburg, Den Brabander). Maar vaak denken we ook een idee te hebben van wat voor sóort iemand er bij een naam hoort. Stel je maar eens een Fleur of een Fatima voor, of een Thomas-Jan van Zevenaar tot Gulpen of een Mohamed Moussa – je hebt er vast meteen allerlei beelden bij. Mensen met een 'chique' dubbele naam hebben veel geld, denk je dan misschien. Of: meisjes met een Arabische naam dragen waarschijnlijk een hoofddoek. Maar dat is iets waar je voor moet uitijken. Iemands naam kan verschillende vooroordelen oproepen, die vaak helemaal niet blijken te kloppen.

Wist je dat?

In Denemarken krijgen kinderen niet meteen een voornaam bij de geboorte. Je hebt een paar maanden de tijd om te besluiten hoe je je kind wilt noemen. Zo kunnen ouders hun kindje eerst goed bekijken: is dit meer een Mads of een Jørn, een Mette of een Vibeke?

OPDRACHT:

Waar denk jij aan bij de volgende namen:

MissBeauty

Jimmie T.

Lieve

Casper-Jan van Duivezande

Snelle Melle

Donald

Dwight Z.

Soms kun je uit een naam wél afleiden of iemand jong of oud is, omdat sommige namen heel populair waren in een bepaalde periode maar tegenwoordig minder vaak voorkomen. Namen die nu heel populair zijn, zijn voor meisjes Nora, Liv en Mila, en voor jongens Daan, Noah en Finn. Korte namen dus. Als iemand Gijsbrand of Lodewijk heet, dan verwacht je dat die persoon wat ouder is. Dat hoeft natuurlijk helemaal niet, maar vroeger waren dat populaire namen, en nu niet meer zo.

OPDRACHT

Welke van de volgende namen zijn van vroeger, en welke zijn van nu?

**Sem, Albert, Barry, Storm, Herman, Karel, Abel, Jantje,
Pieter-Hendrik, Ineke, Saar, Chantal, Gerdien,
Berteke, Julia, Jack, Bertien**

OPDRACHT:

Maak een namenstamboom van je familie. Hoe heten jouw ouders? En je opa en oma? En je overgrootvader en overgrootmoeder? Komen die namen nu nog voor bij kinderen?

UNIEKE NAMEN

Mensen willen tegenwoordig graag een unieke naam aan hun kind geven, maar wist je dat niet elke naam goedgekeurd wordt? De Amerikaanse tech-ondernemer Elon Musk noemde zijn kind 'X Æ A-12 Musk'. Dat mocht niet van de staat Californië. Je mag niet een getal, symbool, of letter die niet in het alfabet voorkomt gebruiken. De betekenis van de naam was trouwens ook best ingewikkeld; zo stond 'A-12' voor een vliegtuignummer.

Je mag dus niet zomaar alle voornamen aan je kind geven. Behalve getallen (11 mag niet, maar Elf weer wel), mag je ook geen geslachtsdelen (Piemeltje), geen vieze woorden (Scheet), of achternamen (De Vries als voornaam) of ongepaste namen, zoals scheldwoorden (Trutje), of bedrijfsnamen (Ikea) geven. Je mag ook niet zomaar de naam van iemand anders gebruiken als je iets ondertekent, dat is verboden. Dus je mag niet een toets voor iemand anders maken of een handtekening vervalsen. Dat heet identiteitsfraude.

Wist je dat?

Meestervervalser Geert Jan Jansen ondertekende schilderijen die hij had nagemaakt met 'Picasso' en 'Matisse'. Het lukte hem zelfs om die te verkopen, en musea en kopers dachten dat ze een echte Picasso in huis hadden. Hij werd gesnapt en moest de gevangenis in. Daar kreeg hij een schildersezels van de directeur en ging hij eigen werken maken. Die schilderijen signeerde hij wél met zijn eigen naam. Maar omdat hij zó goed kan vervalsen, en een echte Picasso voor de meesten te duur is, zijn er ook mensen die een 'echte Geert Jan Jansen-vervalsing' willen hebben. Tegenwoordig signeert hij zijn doeken met zijn eigen naam. Zo kan hij met zijn nep-Picasso's toch nog geld verdienen.

Als je niet blij bent met je naam, kun je die veranderen. Maar dat mag niet zomaar en het kost geld. Je mag je naam veranderen als je ermee gepest wordt of als het echt een rare combinatie is ('Ik ben Fried Kaanen, mijn man heet Cor Netto'). Of wanneer je ouders gaan scheiden en hun achternaam willen veranderen. Online mag je wel zelf allerlei namen verzinnen. Soms moet je wel, want dan is je naam al bezet, en dan heet je op Instagram ineens Klaartje2013 of Vicky1538.

Sommige mensen hebben een naam waarvan iedereen vraagt hoe je die moet spellen. Dat kan vervelend zijn. Ik heb bijvoorbeeld een tussennaam en heet voluit Stine Eilskov Jensen. Maar omdat bijna iedereen in Nederland dat opschrijft en uitspreekt als 'Ijsco' en ik helemaal geen zin heb om een ijsje te zijn, ben ik het gaan weglaten en noem ik mij overal Stine Jensen. In Denemarken, waar ik ben geboren, gebruik ik die tussennaam wel. Want daar heten zó veel mensen Jensen, dat je een Jensen maar moeilijk kunt vinden, maar een Eilskov weer wel.

FILOSOFIE

Er zijn mensen met precies dezelfde naam op deze wereld. Bijvoorbeeld Stine Jensen, Mohamed Ziani of Jan de Boer. Daar zijn er een boel van. Op papier zijn we dezelfde persoon, maar met een foto erbij zie je het verschil. Maar zouden al deze Stines, Mohameds en Jannen toch iets met elkaar gemeenschappelijk hebben?

Wat iets is, wordt bepaald door hoe we iets noemen, zei de filosoof Wittgenstein, die veel heeft nagedacht over de relatie tussen denken en taal. Namen roepen een bepaalde verwachting op, omdat ze beladen zijn met associaties (verwachtingen) over afkomst, opleidingsniveau en sociaal milieu. Dat betekent dat je naam ook invloed uitoefent op hoe jij jezelf voelt en ziet. Je naam heeft een psychologisch effect. Hoewel je dus niet je naam bént, kun je wel je naam 'worden'. Als iemand je naam verkeerd schrijft of uitspreekt, kun je dat bijvoorbeeld heel vervelend vinden. Zeker als dat expres gebeurt, om je te plagen of te pesten; dan is het net alsof je een klap in je gezicht krijgt. Woorden kunnen je dus echt raken.

Namen beschrijven niet alleen de werkelijkheid, maar beïnvloeden die ook. Als alle grote vrachtschepen 'Sandra' zouden heten, dan denken we bij 'Sandra' waarschijnlijk aan een groot vrachtschip. Het geven van een naam is dus meer dan zomaar iets bedenken, je komt terecht in een wereld van beelden die ermee samenhangen. Dit geldt ook voor beroemdheden. Er zijn heel veel mensen die Anouk heten, maar waarschijnlijk denk je toch meteen aan de zangeres. Veel bekende mensen hoeven alleen maar hun voor- of achternaam, of de eerste letter van hun achternaam te noemen. Denk maar aan Rutte, Ali B en Waylon.

voor de laatste keer

WILLEM ALEXANDER CLAUS GEORGE FERDINAND

Namen zijn niet alleen persoonlijk, maar ook zakelijk. Bedrijven leggen hun naam officieel vast. Denk maar aan merknamen. Tegenwoordig maken mensen van hun eigen naam ook een merk, bijvoorbeeld de Kardashians of Albert Heijn. Albert Heijn richtte een winkelketen op, maar de Kardashians zijn vooral bekend van... een Kardashian zijn. Zij zijn het merk. Zulke mensen verkopen vervolgens vaak producten met hun naam erop. De tennisser Björn Borg begon daar als een van de eersten mee: hij verkocht onderbroeken. Het idee van een stoere tennisser straalt dan een beetje op jou af als jij ook zo'n onderbroek aantrekt. Billie Eilish is ook zo iemand met een hele merchandise: je hebt Billie Eilish-mokken, -T-shirts en -broeken. De gedachte is dat als je die aantrekt of daaruit drinkt, je een beetje zoals zij wordt, of dat je kunt laten zien dat je fan bent.

KOOSNAAM OF BIJNAAM

Als we iemand lief vinden, dan verkorten we zijn of haar naam wel eens: Thomas wordt Tommie, Mohamed Mo en Daniëlle Daantje. Een koosnaam kun je makkelijk maken door de naam te verkleinen (door er 'tje' of 'je' achter te zetten), maar soms bedenken mensen zelfs een heel andere naam voor iemand. Een koosnaam is niet hetzelfde als een bijnaam. In een bijnaam kan ook (lichte) kritiek verborgen zitten. Bijvoorbeeld als er spottend gezegd wordt: 'Zo, daar komt onze Messi aan' (voor iemand die heel sloom loopt). Grappig genoeg laten we bij koosnamen de regels varen die gelden voor officiële voornamen: vieze woorden kunnen dan ineens wél. Mensen die elkaar lief vinden, noemen elkaar soms 'scheetje' of 'poepie'.

VRAAG:

Heb jij een koosnaam of een bijnaam? Ben je daar blij mee?

Wist je dat?

Kinderen worden ook vernoemd naar beroemdheden. Toen Obama president van Amerika was, noemden meer ouders hun pasgeboren kind 'Barack'. Misschien wel in de hoop dat hun kind president zou worden. Volgens sommige mensen is dit te zwaar voor een kind: met zo'n naam word je opgezaald met enorme verwachtingen.

VRAAG:

Zou jij je kind naar een beroemdheid vernoemen?
Zo ja, wie dan?

Paulien Smeulders (toen ze 10 was): 'Ik heb maar één voornaam, Paulien, maar mijn zussen hebben allebei ook nog een tweede naam. Ik vond dat niet eerlijk. Waarom hebben zij er twee en ik maar één? Toen ik het aan mijn ouders vroeg, zeiden ze: hoe zou je nog meer willen heten dan? Daar moest ik even over nadenken. Het werd Laura. Paulien Laura. Zo wilde ik wel heten. Mijn vader zei: dat is goed. Als jij dat graag wilt, dan gaan we naar het gemeentehuis en geven we je alsnog een tweede naam. Maar toen hoefde het niet meer. Het ging om het principe.'

Moira Jasmijn Carina Knaake (10): 'Mijn naam komt uit het Grieks en betekent "geluk". Ik vind het een hele mooie naam, omdat hij uniek is. Ik ken niemand anders die zo heet. Online mag ik mezelf niet Moira noemen van mijn moeder, want ze zegt dat alles wordt opgeslagen en er dan jarenlang nog informatie over jou gevonden kan worden. Ik vind dat jammer, want mijn naam is zo mooi.'

Vicky Lis Donata (11): 'Ik ben blij met mijn roepnaam Vicky, maar niet met de naam die in mijn paspoort staat: Victoria. Die vind ik

stom. Vicky klinkt lief en gezellig, Victoria heel plechtig. Als mijn moeder boos op me is, dan weet ik dat meteen, want dan zegt ze altijd "Victoria". Ik heb ook een tweede voornaam: Lis, vernoemd naar mijn oma. Ik heet dus Vicky Lis. Ik heb de achternaam van mijn vader, Donata, en soms vind ik dat zielig voor mijn moeder, dat ik niet net zoals zij heet. Ik vind het ook jammer dat we niet bij elkaar horen met onze namen. Daarom heb ik een andere naam voor ons allemaal verzonnen, maar die is geheim.'

